

**BOSHLANG'ICH SINF O'QISH DARSLARIDA VIDEO DARSLARINI
TASHKIL QILISHDA SUN'ITY INTELLEKTDAN SAMARALI
FOYDALANISH**

Jangirova Rayhona Mansurbek qizi

Boshlang'ich ta'lif yo'nalishi 1 bosqich talabasi

Madraximova Inobat Bahodirovna

CHDPU Boshlang'ich ta'lif fakulteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarida dars jarayonlarini tashkil samarali foydalanish usullari haqida so'z boradi. Shu bilan bir qatorda boshlang'ich sinf darslarida turli metod va vositalardan foydalanishning ahamiyati, bir qator afzalliklari xususida so'z boradi.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich sinf, ta'lif, tarbiya, dars samaradorligi, metod, sun'iy didaktik vosita, intellekt.

Аннотация: В данной статье говорится о методах организации и эффективного использования учебного процесса для учащихся младших классов. Кроме того, на уроках начальной школы обсуждается важность использования различных методов и инструментов, а также ряд преимуществ.

Ключевые слова: Начальный класс, обучение, воспитание, эффективность урока, методика, дидактика, двигатель, искусственный интеллект.

Abstract: This article talks about the methods of organizing and effectively using lesson processes for elementary school students. In addition, the importance of using different methods and tools and a number of advantages are discussed in elementary school classes.

Key words: Primary class, education, upbringing, lesson efficiency, method, didactic, engine, artificial intelligence.

Kirish: Ta'lilda ijobiy natijalarga erishish, eng avvalo, yosh avlodga ilmiy bilim asoslarini puxta o'rgatish, ularda dunyoqarash hamda tafakkur ko'lamini

kengaytirish, ma'naviy-axloqiy sifatlarini shakllantirish borasidagi ta'limiy-tarbiyaviy ishlarni samarali tashkil etish bilan belgilanadi. Bu borada ta'lim-tarbiya jarayoniga ko'plab o'zgartirishlar kiritilmoqda, yangicha yondoshuvlar tadbiq etilmoqda.

Bugungi kunda ta'lim jarayonida yangi texnologiyalar va metodikalardan samarali foydalanish o'quvchilarning bilim olish tizimini yanada samarali va interaktiv qilish imkonini yaratmoqda. Boshlang'ich sinf o'qish darslarida video darslarni tashkil qilishda sun'iy intellekt (SI) texnologiyalarining qo'llanilishi, o'qitish metodlarini yangi bosqichga olib chiqishga yordam beradi. Sun'iy intellekt, o'quvchilarning ehtiyojlariga moslashgan shaxsiylashtirilgan darslar, avtomatik tahlil qilish va interaktiv imkoniyatlar yaratish orqali o'qish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qiladi.

Sun'iy intellekt yordamida video darslar shaxsiylashtirilishi mumkin. Har bir o'quvchining bilim darajasi va o'rganish tezligi turlicha bo'lganligi sababli, sun'iy intellekt o'quvchilarning o'qish jarayonini kuzatib boradi va ularning ehtiyojlariga mos ravishda materiallarni taqdim etadi. Masalan, agar o'quvchi biror mavzuni tushunmayotgan bo'lsa, sun'iy intellekt tizimi avtomatik tarzda unga qo'shimcha tushuntirish yoki mavzuga oid boshqa materiallarni taklif qiladi. Shu tarzda, har bir o'quvchiga uning individual xususiyatlariga mos darslar taqdim etiladi.

Boshlang'ich sinf darslarida sun'iy intellekt vositalaridan foydalanishning afzallikkari quyidagilarda namoyon bo'ladi:

1. Beriladigan ma'lumot va axborotlarni turli usullar yordamida ya'ni matn, jadval, diagrammalar yordamida tasvirlash bilan bir qatorda, ma'lumotlarni monolog, musiqa, videofilmlardan parchalar, animatsiyalarni birgalikda bir butun yaxlitlikda berilishining mavjudligi;

2. Dars davomida sun'iy intellekt vositalaridan unumli foydalangan holda o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishlarini yanada oshirish, ularning diqqatini jalb qilish imkoniyatining mavjudligi;

3. Sun'iy intellekt vositalarini qo'llab olib borilgan darsda o'quvchilarda biror narsa, hodisa haqidagi bilimni to'liqroq tasavvur etish imkoning mavjudligi;

4. O'quvchilarning zamonaviy axborot vositalaridan mustaqil foydalana olish ko'nikmalarini tashkil etish imkoniyatining mavjudligi;

5. O'quvchilar tomonidan olingan ma'lumotlarni chuqur, mukammal holatda o'zlashtirilishi;

6. O'quvchilarda ta'lim olishning yangi bosqichi, yangicha usullaridan foydalanish, ulardan oqilona foydalanishni o'rganish imkoniyatining mavjudligi;

7. Ta'lim berish jarayonida vaqtadan unuli foydalanishga erishish

8. O'qituvchi tomonidan berilgan ma'lumotlarni o'quvchilar ongida aniq va to'liq saqlanib qolinishi shular jumlasidandir. ;

Sun'iy intellekt video darslarni avtomatik tarzda turli tillarga tarjima qilish imkoniyatini yaratadi. Bu, ayniqsa, ko'p millatli sinflarda o'quvchilarga katta yordam beradi. Masalan, boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun video darslar har bir o'quvchining ona tilida yoki kerakli tilda taqdim etilishi mumkin. Shuningdek, har bir o'quvchi uchun avtomatik subtitrlar bilan ta'minlash mumkin, bu esa o'quvchilarning video darslarni yanada samarali o'zlashtirishiga yordam beradi. Sun'iy intellekt video darslarda o'quvchilarning faoliyatini real vaqt rejimida kuzatishi va tahlil qilishi mumkin. Misol uchun, sun'iy intellekt tizimi o'quvchilarning qaysi mavzuni o'rganishda qiyinchiliklarga duch kelayotganini yoki qaysi materiallarga ko'proq e'tibor qaratayotganini aniqlash imkoniyatiga ega. Bu o'qituvchiga o'quvchilarni qo'shimcha yordam bilan ta'minlash va darslarni shaxsiylashtirishda yordam beradi.

Bunda, sun'iy intellekt asosida olingan tahlillar o'qituvchiga o'quvchilarning individual ehtiyojlariga qarab materiallarni optimallashtirish imkonini beradi. Sun'iy intellekt yordamida virtual o'qituvchilarni yaratish mumkin. Ular o'quvchilarga video dars davomida savollar berish yoki o'quvchilarning savollariga javob berish orqali yordam beradi. Bu o'qituvchining o'quvchilar bilan bevosita aloqasi bo'limgan paytlarda ham o'quvchilarga yordam berishga imkon yaratadi. Virtual o'qituvchilar, shuningdek, o'quvchilarga mavzularni yanada chuqurroq o'rganish uchun qo'shimcha materiallar taqdim etishi mumkin. Sun'iy intellekt, video tahririni ham avtomatlashtirishga yordam beradi. Bu, video darslarni o'qituvchining vaqtini tejash va darslarni yanada sifatli qilish imkonini beradi. Masalan, video darslar orasida

muhim fikrlar yoki materiallarni ajratib ko'rsatish, animatsiyalar yaratish va o'quvchilarning e'tiborini jalb qilish uchun avtomatik ravishda kerakli o'zgarishlar kiritilishi mumkin.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki hozirhi kunda yoshlarimiz uchun albatta qoshimcha ma'lumotlar kerak.

Chunki ular kitobda takidlanmagan yokida berilmagam ma'lumotlarni internet yoki sun'iy intellekt yordamida bilib olishi mumkin. Ammo tangani ikkinchi tarafi ham bor bo'lgani kabi buning ham yomon jihatlari òziga xos masalan, sun'iy intellekt orqali vazifalarini bajaradigan o'quvchi shunga òrganib qolishi va kengroq fikrlay olmasligi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

- 1.O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 6-iyuldaggi 422-sonli qarori.
2. J.Hasanboyev, X.A.To'raqulov, I.Sh. Alqarov, N.O.Usmonov. Pedagogika. T.: "Noshir", 2011 y, 39-b.
3. O'. O'tanov. Umumi pedagogika nazariyasi va amaliyoti fanidan ma'ruzalar matni, Samarqand-2016.
4. Z.Asimova,Z.F.Azizova,M.Qurbanova,I.M.Sattorova Umumi pedagogika nazariyasi va amaliyotidan metodik qo'llanma,Andijon-2014